

Alte Drucke

**CONFESSIO FI=||DEI CATHOLICAE CHRISTIANA
AV=||thoritate Synodi prouincialis quæ habita est
Petr=||couiæ Anno M. D. LI. Mense Iunio ædita: || ...**

Hosius, Stanislaus

Cracoviae, 1553

DE BAPTISMO. CAPVT. XXXIIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150329

tum. Tria autem sunt sacramenta quæ characterem imprimunt in anima, hoc est spirituale quoddam signum à cæteris distinctum indelebile, Baptismus, confirmatio & ordo propterea iterari non possunt, reliqua vero quatuor quoniam characterem non imprimunt iterantur.

DE BAPTISMO. CAPVT.

XXXIII.

*Lib. 3 contra
Enomium.*

C Primum quidem locum inter sacramenta baptismus obtinet quem fidei sacramentum esse diximus, quod in eo Christianam fidem profiteamur, qua etiam ex causa fidei sigillum vocatur à Basilio. Hæc est ianua sacramentorum omnium in quorum communionem non admittuntur nisi baptisati, hoc est nostræ iustificationis exterius ac visibile principium. Nam per baptismum incipimus esse membra Christi & corporis eius Ecclesiæ quæ est congregatio fidelium, & illius virtute primo fides datur omnibus. Est in hoc sacramento visibile signum aqua, materiæ locum detinens, quod accedente verbo: Ego te baptizo in nomine patris & filij & spiritus sancti quod verbum forma est huius sacramenti fit signum sacræ rei hoc est inuisibilis gratiæ: quæ non modo significatur, verum etiam confertur multiplex per aquam baptismi, sicut etiam uaria est & multiplex aquæ proprietas. Ac prima quidem gratia, quæ & confertur & significatur per aquam baptismi est hæc, quod qui nati eramus mundo renascimur cælo, qui nati eramus serui peccati renascimur liberi iusticiæ, qui nati eramus filij iræ, filij diaboli, filij gehennæ, renascimur

*Romano. 6.
Ephes. 2.*

mur

mur filij gratiæ, filij Dei, heredes regni cœlorum. Hoc est
 quod Paulus baptismum vocat lauacrum regenerationis Tit. 3.
 dicens. Non ex operibus iusticiæ quæ fecimus nos, sed se-
 cundum misericordiam suam saluos nos fecit per lauacrū
 regenerationis, & renouationis spiritus sancti, quē effudit
 in nos abunde per Iesum Christum dominum nostrum,
 vt iustificati gratia ipsius hæredes simus, secundum spem
 vitæ æternæ. Quibus verbis indicat simul Paulus, & causā
 nostræ salutis, & rationem, & modum, & finem. Causam
 esse dicit spiritum sanctum, cui regenerationem hanc attri-
 buit. Sic enim edoctus erat à Christo qui dixit. Nisi quis re Ioannis. 3
 natus fuerit ex aqua & spiritu sancto non introibit in reg-
 num Dei. Quem locum explicans Cyrilus. Cum non sim- Lib. 1 in Io-
 plex inquit sit homo, sed compositus ex corpore sensibili aunc cap. 42
 & intellectuali anima duplici quodam ad generationem
 indiget modo, qui duplicitate sua ad vtrumq; possit accō-
 modari. Spiritu enim sancto spiritus hominis, aqua verò
 corpus sanctificatur. Quemadmodum cum viribus ignis
 intensius aqua calefacta non aliter quam ignis vrit, sic spi-
 ritus sancti operatione ad diuinam aquæ reformantur vir-
 tutem, qua baptisati corpus abstergunt. Quæ ergo gratia ē
 in aqua, non ex natura est aquæ, sed ex præsentia spiritus
 sancti, qui tamen non ita causa est regenerationis & reno-
 uationis nostræ, vt non simul causa sit eius & pater & filius
 cum inseparabilia sint opera trinitatis, & ideo tres psonas
 hoc loco ponit Apostolus, in quarum vno nomine baptis-
 fat sacerdos. Non enim dicit in nominibus, sed in nomine
 patris & filij & spiritus sancti vt quorum vna est diuinitas

S vna

vna esse largitio nomenq; trinitatis, vnus esse Deus intelli-
 gatur, tres enim personæ Deus vnus est. Ac singulis quidē
 personis sua quasi propria tribuuntur, aliter enim causa ē
 pater, aliter filius, aliter spiritus sanctus. Pater est causa effi-
 ciens principalis qui saluos nos fecit, filius meritoria, nam
 per sanguinis ac mortis eius meritum saluos nos fecit, per
Gala. 4. eum spiritum sanctum in nos effudit, misit eū in corda nos-
 tra clamantem Abba pater. Huic ergo Paulus tribuit re-
 generationis & renouationis beneficium cuius causa est
 spiritus sanctus, ex quo & ex aqua renascimur. Deus itaq;
 trinus & vnus ipse est qui saluos nos fecit. Quibus autem
 rationibus adductus est vt saluos nos faceret, non ex ope-
 ribus iusticiæ quæ fecimus nos dicit Paulus, sed secundum
 misericordiam suam saluos nos fecit. Sic ad Israhel dixit
Deutro. 9. Moises. Scito quod nō propter iusticias tuas dominus De-
 us tuus dederit tibi terram hanc. Quid enim opera quæ si-
 dem præcesserant nisi pænas ignis æterni merebantur. Fas
Esaie. 64. cti eramus vt immundi omnes nos, & quasi pannus men-
 struata vniuersa iusticiæ nostræ, vt recte cum Propheta no-
 bis dicere licuerit. Misericordiæ domini quia non sumus cō-
 sumpti, quia non defecerunt misericordiæ eius. Verum qui
Ephe. 2. diues est in misericordia propter nimiam charitatem qua
 dilexit nos, misit Deus filium suum vnigenitum vt sicut p
 Moisen exaltatus est in deserto serpens sic ille exaltaretur
Ioannis. 3. in cruce, vt omnis qui credit in ipso non pereat sed habeat
 vitam æternam. Neq; tamen satis esse voluit credere, sed
 adipiscendæ salutis, & ad vitam æternam perueniendi ac
 in Dei regnum introeundi nobis modum hunc præscripsit,
 vt fide

ut fide suscepta renascamur ex aqua & spiritu. Regenerati
 onis itaq; nostrae causam instrumentalem aquam esse ba-
 ptismi voluit, quod ad illam representandam nihil aptius
 aqua reperiri potuit, cui generandi vis conuenire maxi-
 me videtur, nam & semina ex quibus generantur omnia nō
 ipsa magis animantia quam plantae humida sunt & ad a-
 quam pertinent. Qua etiam ex causa non defuerunt Philo-
 sophi quidam, qui rerum omnium principium aquam esse
 dicerent. Quare cum aqua baptisatur homo, non modo si-
 gnificatur, Verum etiam confertur ei regenerationis gratia,
 ut qui natus fuerat filius irae, ex aqua & spiritu renascatur
 filius gratiae. Vim autem hanc regeneratiuam & purgati-
 uam aquis tactu suae mūdissimae carnis Christum cōtulisse
 se testatur Augustinus, & eum sequutus Beda, Saluatoris
 enim baptismo purgata sunt potius fluentia quam ut ipsa
 purgarent, ac nouo sanctificationis genere Christum non
 tam lauit vnda quam lota est, atq; ex quo tempore se in a-
 quam misit, ex eo gurgitum omnium tractus, cunctorumq;
 fontium Venas mysterio baptismatis consecrauit, vitalēq;
 gratiam, non corpus ex flumine, sed flumen mutuatum ē
 ex corpore. Qua de re sic à Leone quoq; Pontifice traditū
 legimus. Terra carnis humanae, quae in primo fuerat praeua-
 ricatore maledicta, in solo beatae virginis partu germen e-
 didit benedictum, & à vicio suae stirpis alienum, Cuius ori-
 ginem spirituales in regeneratione quisq; consequitur, &
 omni homini renascenti aqua baptismatis instar est vteri
 virginis eodem spiritu sancto replente fontem qui reple-
 uit & Virginem, ut peccatum quod ibi vacauit sacra con-

S ij ceptio

Sermō. 29.
 c. 36. de tē-
 pore.
 Li. I. ca. 10.
 in Lucam.

Sermō. 4. de
 natiuitate.
 Gene. 3.

ceptio, hic mystica tollat ablutio. Et proximè insequenti
ioannis. 1. sermone, nisi verbum Dei caro fieret & habitaret in nobis,
nisi in communionem creaturæ creator ipse descenderet, et
vetustatem humanam ad nouum principium sua natiuita-
tate reuocaret, regnaret mors ab Adam vsq; in finem & su-
per homines insolubilis condemnatio permaneret, cū de
sola conditione nascendi vna cunctis esset causā pereundi
Solutio itaq; inter filios hominum dominus IESVS inno-
cens natus quia solus sine carnalis concupiscentiæ poluti-
one susceptus factus est homo nostri generis, vt nos diuine
Luce. 1. naturæ possemus esse consortes, originem quā sumpsit in
vtero virginis, posuit in fonte baptismatis, dedit aquæ qd
Luce. 2. dedit matri, virtus enim altissimi & obumbratio spiritus sã
cti quæ fecit vt Maria pareret saluatorem, eadem fecit vt
regeneret vnda credentem. Hęc est itaq; prima gratia, cuius
signum efficax est, quamq; nobis re ipsa confert aqua
baptismatis regeneratio spiritalis, qua iustificati hæredes
efficimur secundum spem vitæ æternæ, qui finis est regene-
rationis huius, quam præcedit ablutio peccatorum, que et
ipsa est inuisibilis gratia, cuius visibile signum & quidem
efficax est baptismus: Propterea vocat à Paulo lauacrū
non hoc tantum loco quem nunc explicauimus, verume-
Ephef. 5. tiam cum ad Epheseos scribens dicit de Ecclesia, mundās
eam lauacro aquę in verbo vitę. Hęc est aqua illa de qua
Ezechi. 36. Propheta predixit, Effundam super vos aquam mundam
& mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, hic ē
Zacharie. 13. ille fons de quo narrat alius Propheta: In die illa erit fons
patens domui Dauid in ablutionem peccatoris & mēstru-
ate

ata. Huic ablutioni significandæ quid esse potuit magis
 accommodum quam aqua, per quam sordes corporis ab-
 luuntur. Datur itaq; baptismus in ablutionem, remissio-
 nem, & indulgentiam omnium peccatorum. Quod ita
 tamen intelligi vult Augustinus, vt auferre credatur
 crimina non radere. Quamuis enim omnia peccata baptis-
 mus abluat, & quidem prorsus omnia, dictorum, factorū,
 cogitatorum, siue originalia, siue addita, siue quæ ignoran-
 tur, siue quæ scienter admissa sunt, non tamen aufert infir-
 mitatem cui regeneratus resistit, quamdiu bonū certamen
 certat, consentit autē quādo sicut homo in aliquo delicto
 preoccupatur. Deleta est igitur per Baptismum iniquitas sed
 cauet infirmitas. Porro infirmitas hæc, est concupiscentia
 carnis quæ dimittitur quidem in baptismo, verum non ita
 vt non sit, sed vt in peccatum non imputetur. Nā cum sine
 aduersario marcescat virtus, in hoc relinquitur, vt habeat
 homo baptisatus materiam virtutem suam exercendi. In
 huius figura dictum est in libro Iudicum Hæ sunt gentes
 quas dominus dereliquit vt erudiret in eis Israel & po-
 stea discerent filij eorum certare cum hostibus, & haberēt
 consuetudinem preliandi. Vocatur autem hæc concupiscē-
 tia peccatum, non vtiq; quia peccatum est, sed quia pecca-
 to primi hominis facta est, sicut scriptura manus cuiusq;
 dicitur, quod manus ea fecerit, siue etiam quod peccandi
 delectatione moueatur. Etsi ei vincente delectatione iusti-
 tiæ non consentiatur. Quamobrem & Paulus de hoc pec-
 cato scribens, non dixit non sit, sed non regnet peccatum in
 vestro mortali corpore. Quia quādiu corpus nostrū morta-

Contra duas
 Epistolas Pe-
 lagia. Lib. 1
 Capite. 12

2 Timor. 4
 Galat. 6.

Iudicum 3

Roman. 6

S in

le hoc

le hoc est necessitati morti addictum est, fieri non pōtēst;
quin sit in illo fomes concupiscētiæ, qui minus quidē p
priè, sed peccatum tamen vocatur. Quoniam verò per ba
ptismum in quo vetus homo noster simul crucifixus est vt
Roman. 6 destruat^r corpus peccati, virtus peccatī sic est debilitata
regnum vt illius prorsus esse sublatum videatur. Monet
Paulus vt omni cura prouideamus, ne quod semel amisit
regnum recuperet. Nam quod habemus concupiscētiā,
nihil ex eo nobis damnationis est, cāterum si seruīamus il
li, si regnū illi⁹ ferāus, ea demū res reos nos facit æternę dā
natiōis. Quāobrē haud aliter se habet baptismus ad refrige
rand^r estum concupiscētiæ quā se habet aqua ad calorē ni
miū tēperand^r, vt apte admod^r & appositē huius quoq³ rei
sacræ hoc est iuisibilis gratiæ visibile signū aqua esse baptis
mi dicat^r & qdē signū efficax. Remissis autē pētis à quibus
abluimur per aquam baptismi, consequens est simul vt re
mittatur pœna quæ peccatis debetur, quod & ipsum sit p
aquam baptismi. Sicut enim elementum aquæ flammās
huius ignis temporalis extinguit, sic illa delet incendium
ignis æterni. Hoc enim psuasum esse debet ōnibus in Chris
Roman. 6 tum credentibus, quod à Paulo scriptum est. In baptismo
Christo nos commori, atq³ haud aliter passiōis eius & mor
tis participes fieri, quā si passi ipsi & mortui essemus. Quo
niam vero passione sua Christus pro peccatis totius mun
di satisfecit posteaquā per baptismum ipsius membra
facti sumus haud aliter hac satisfactione Christi liberamē
à penis omnibus quæ peccatis nostris debebantur, quam si
ipsi pœnas easdem sustinendo pro illis satisfecissemus. Qd
tamē

tamen de solis æternis poenis intelligi debet. Has enim &
non alias morte sua Christus aboleuit. Famem autem, sitim,
& alia corporis incommoda, quin & mortem ipsam qua
separat à corpore anima minimè sustulisse morte sua Chri-
stus credendus est. Nam post acceptum etiam baptismū
eque sumus ijs malis obnoxij atq; ætea fuimus. Habet hoc
quoq; natura aquæ clara vt sit & perspicua. Qua ratione
comprimis est idonea ad significandum splendorem iustiti-
ciæ, qui baptisatis infunditur, eius iusticiæ quæ virtutes in
se continet omnes, qua renouatur homo non vt iam idem
sit qui prius fuit, verum à sordibus peccatorū ablutus om-
nium virtutum splendore fiat illustris, quod quidem fit do-
no spiritus sancti, quem gratiarum & virtutum omniū lar-
gitorem accipimus in Baptismo remissionem peccatorum
consequuti. Quod illa Petri verba indicant dicentis, Bapti *Actuum* 2.
setur vnusquisq; vestrum in nomine IESV Christi in rem-
issionem peccatorum, & accipietis donum spiritus san-
cti. Confertur & hæc in baptismo gratia, quod qui de eo e-
greditur illi ianua regni cœlestis aperitur. Applicatur em̃
baptisato virtus passionis Christi, per quam quæ fuit ætea
clausa, cūctis fidelibus ianua regni cœlestis est aperta. Hu-
ic virtuti Christi passionis impij detrahunt qui non dubi-
tant affirmare, etiam post passum Christum & mortuum
non peruenisse quenquā sanctorum ad regnum cœlorum.
Quod si concedi debeat, nihil nobis fructus attulisse vide-
bitur Christi passio, si non meliore nunc sumus conditione
post profusum illius sanguinem quam fuerunt sancti pa-
triarchæ & propheta qui passionem illius & mortem pre-
cesserunt

Esaie. 59.

Sapient. 14.

Ephes. 4.

cesserunt. Habemus ergo iā quān varia sit & multiplex gratia, cuius aqua baptismi signum est, & quidem efficax, Verum quo nobis hæc ordine conferantur breuiter explicemus. Primo, quoniam iniquitates nostræ sunt quæ diuidūt inter nos & Deum, quæ nos ab illo separant & elongant. Nam odio **DEVS** habet impium & impietatem eius, reconciliari cum eo necesse habemus. Quod fit quando pro foribus templi stantes, neq; nos illius ingressu dignos iudicantes abrenunciamus sathanæ & operibus eius, atq; nos in Christum credere, in illo fiduciam nostram omnem collocare, illi tota mente nos adherere velle profiteamur. Qua professione facta quo planum fiat omnibus reconciliatum nobis esse Deum, actedemus ad aquam baptismi, qua cum abluimur indubitatum signum actipimus, nos cum Deo per mortem filij eius recōciliatos, atq; haud aliter à peccatis omnibus ablutos, quam ab inquinamentis abluī corpus aqua consuevit, neq; secus per baptismū ignis æterni pœnas quæ peccatis nostris debebantur esse delētas, quam extingui flammarum incendia per aquam videmus, ita vt plenæ iam simus & culpæ & pœnæ remissionem consequuti. Neq; vero finibus istis clauditur diuina in nos misericordia. Non satis habet post factam reconciliationem nos à peccatis mundasse, & ea nobis vnā cum penis illis debitis clementer condonasse, verum omne gratiarum genus nobis infundens quo possimus in conspectu illius grati esse, induit eum qui baptizat nouum hominem, qui secundum Deum creatus est in iusticia & sãctitate. **Nouus hic homo Christus est**, de quo **Pau-
lus**

Ius dicit. Induimini dominum Iesum Christum, hūc indui
 mus in baptismo, sicut idem testatur dicens. Quicumq; in
 Christo baptisati estis Christū induistis. Quid hoc ē Chri-
 stum induistis? facti estis hoc quod Christus est: Quid est
 Christus? Est filius Dei, quod ille natura est, hoc vos per
 gratiam adoptionis facti estis filij Dei. Christus est hāres
 regni cœlorum, vos quoq; nō vestro sed illius merito facti
 estis hāredes regni cœlorum. Qui veste aliqua induitur, p-
 tegitur & contegitur ea, & apparet sub colore vestis eius
 occultato colore proprio, ad eundem modum, qui Christū
 induitur, protegitur, & contegitur à Christo, neq; iam ap-
 paret in eo peccatum quod fuit ante, sed sola iusticia & in-
 nocentia Christi. Et sicut lignum actensum induitur ignē
 & virtutis eius fit particeps, ita baptisatus in Christo Chri-
 stum induitur, & virtutum eius fit particeps. Non ampli-
 us dicitur filius Adam, neq; reus est deinceps peccati eius,
 verum dicitur filius Dei, frater Christi, dicitur hāres Dei,
 cohāres Christi, dicitur sanctus, innocēs, immaculatus, nō
 suam sed Christi iusticiam indutus, hoc est non quam à se-
 ipso habet, quamue suo merito consequutus, sed quam à
 Christo acceptam illius meritis est adeptus. Neq; enim au-
 diendi sunt, qui nos ea iusticia qua Christus ipse iustus est,
 iustos dici volunt, quin illud potius modis omnibus est re-
 nendum. Christi quidem iusticia nos iustos esse, verum nō
 ea qua ipse iustus est, sed ea quam nobis impertit, qua nos
 iustos ipse facit, qua donati ab eo renouamur spiritu men-
 tis nostræ, ac non modo reputamur, sed vere iusti nomina-
 mur & sumus. Neq; enim existimandū est, nihil aliud nos
 T in baptismo

Roma. 13.

Galat. 3.

Romano. 8.

Gal. 6.

in baptismo, quā remissionem peccatorum consequi. Res
nouamur præterea atq; vt Paulus vocat, noua quedā cre-
atura efficimur. Neq; vero aliud est noua creatura, quā
fides charitate formata, quæ cum baptisamur, per spiritū
sanctum qui datur omnibus renatis diffunditur in cordi-

Li. 2. Epist. 2.

bus nostris, & nobis inhæret. Quamobrem à Cypriano ba-
ptismus, non modo mors criminum, verumetiam vita vo-
catur virtutum, quod in eo iusticia que virtutes in se conti-
net omnes baptisatis infunditur. Manet quidem post bap-
tismum eadem compago corporis quæ fuit ante, sed sepul-
ta peccatorum vetustate, mens hominis renouatur, & ad
integritatem naturæ quodammodo redditur. Propterea
Paulus hoc sacramentum vocat lauacrum regeneratiōis
& renouationis, in quo adeo mutamur ab illis qui fuimus

Colo. 3.

2. Petri. 1.

1. Ioannis. 3.

Romano. 8,

1. Ioannis. 2.

Lucæ. 24.

ante, vt veterem hominem cum suis actibus expoliantes
diuinæ naturæ cōsortes efficiamur, filijq; Dei nomine nri &
simus, si autem filij & hæredes, hæredes quidem Dei, cohe-
redes autem Christi. Si tamen compatimur, vt & conglo-
rificemur. Posteaquam enim in baptismo Christum indui-
mus debemus sicut ipse ambulauit & nos ambulare, & cū
illum oportuerit pati prius, & ita intrare in gloriam suam,
non debemus meliore conditione esse velle, quam fuerit il-
le qui principalis est hæres, cuius meritò factum est
vt & nobis eiusdem regni cœlestis hæredibus esse lice-
ret, vt sine vllis operibus, sine vlllo labore nostro aut
molestia hæreditatem hanc assequi nos posse credamus.
Si quid autem, aut facere nobis aut pati pro Christi nomi-
ne contigerit, nemini dubium esse debet, quin id nobis iam

regenera

regeneratis & renouatis, iam Christi corpori inſitis iam in
 Dei filios adoptatis ad promerendam hæreditatem illius,
 æternæ gloriæ ſit vel maxime profuturum. Eſt quidem ita
 quod non ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futu-
 ram gloriã, ſed nihilominus quod in præſenti momenta-
 neum eſt & leue tribulationis noſtræ, ſupra modũ in ſubli-
 mitate æternũ gloriæ pondus operatur. Tolle ſublimita-
 tem hanc ad quam nos Deus benignitate ſua prouehere
 dignatus eſt, qui nos in filiorum ſuorum numerum adop-
 tauit, qui dignos fecit in partem ſortis ſanctorum, qui diui-
 næ ſuæ naturæ conſortes reddidit, quis ambiget, quin om-
 nes labores, omnes paſſiones & tribulationes noſtræ quo-
 niam ſunt huius temporis leues & momentaneæ, neq; ad
 futuram gloriã quæ ſempiterna eſt ſint condigne: Cate-
 rum duplici ratione meritis operum quæ ſiunt à regenera-
 tis & renouatis deberi cœleſtia præmia dicimus, primũ ex
 Dei promiſſo liberali qui fallere nescit, deinde ex ea digni-
 tate quam regeneratis nobis præter omne meritum noſtrũ
 conferre dignatus eſt. Chriſtum enim induimus in baptiſ-
 mo, quod ille natura eſt, per adoptionis gratiam filij Dei
 facti ſumus. Quare ſi Chriſtum induimus, quæ proficiſcun-
 tur à nobis opera tanquam Chriſti opera placere Deo, ne-
 q; ſecus ab illo acſeptari perſuaſum habere debemus. Et ſi-
 cut Paulus dicit, Viuo autem iam nõ ego, uiuit verò in me
 Chriſtus, ita & nos poſt acſeptam regenerationis gratiam
 dicere poſſumus, operor autem iam non ego, operatur ve-
 ro in me Chriſtus: Mereor iã non ego, meretur in me Chri-
 ſtus, ſatisfacio iam nõ ego, ſatisfacit in me Chriſtus. Huius
 enim

Romã. 8.
 2 Corinth. 4

Coloſſe. 1

Galath. 2.

T h

enim

enim vita viuimus, huius merito meremur. Ex quo videre
licet quemadmodum Christi gloriam obscurare crucem
euacuare, & sanguinis eius precium imminuere co-
nantur, qui vitæ qua uiuit Christus in nobis qui meritis
operum quæ operatur in nobis omnem dignitatem at
quæ omne præmium ademptum cupiunt. Reuera, si ipsa ex
se opera metiare, momentanea sunt, leuia sunt, non sunt co-
digna ad futuram gloriam quæ æterna est. Rectè enim il-
lud dictum est quod finiti ad infinitum nulla est proportio.
Sed si consideres immensum illud præcium sanguinis Chri-
sti quo respersa sunt, ex quo meritum habent omne, illius
dignitati derogaueris quantum operibus derogaueris. Si
species etiam ea tanquam ab Adæ filio pfecta, in quo mor-
tui sumus omnes, quamlibet iusta, quamlibet in speciem sã-
cta videantur, haud aliter tamen apparebunt in conspec-
tu Dei quam pannus menstruata. Si vero contempleris
ea tanquam à filio Dei tanquam ab eo pfecta qui Chri-
stum induit, in quo Christus uiuit, in quo Christus operat
non iam hominis verum Christi meritis detraxeris, si nulle-
rum eorum esse meritum dixeris. Hæc nos ideo fufius ali-
quanto duximus explicanda, planum ut omnibus facere-
mus, quantum sit discrimen inter opera regeneratorum qui
Christum induiti sunt, & eius corpori insiti, atque infidelium
qui sunt adhuc filij iræ, filij diaboli. Illis Deum diligetibus
omnia etiam peccata cooperantur in bonum, cum enim
ceciderit iustus non collidetur, quia dominus supponit ma-
num suam, nō contra etiam quæ recte facta videbuntur ma-
gis adeo ad damnationem, quam ad gloriam æternam p-
fecerint

Rom. 8.
Psalm. 36.

fecerint. Nulla enim iusticia extra Christum, nulla sunt extra fidem eius recte facta, abominatio sunt apud Deū que cunq; fiunt ab ijs qui non credunt in eum. Quamobrem nō mediocria bona sunt quæ nobis baptismus affert, per illū reconciliamur cū Deo reconciliatis & culpa & pœna omnis peccatis debita remittitur, postquam remissa sunt nobis peccata, regeneramur & renouamī īfusa nobis fide, spe & charitate que dicitur iusticia Christiana. Neq; iam deinceps filij Adæ, sed filij Dei nominamur & sumus, si filij & hæredes, hæredes autem secundum spem vitæ æternæ, quā nos assequuturos certo persuasum habemus si vel baptisati statim ex hac vita exceßerimus, vel post baptismum ambulauerimus digne, Deo per omnia placentes & abundauerimus in omni opere bono, sciētes quod labor noster non est inanis in domino, cum bonorum laborum gloriæ *Colof. 1.* *1. Corinth. 15.* *Sapient. 3.* *Hebreo. 6.* sus sit fructus, neq; iniustus est Deus vt obliuiscatur operis nostri & dilectionis quam ostenderemus in nomine ipsius atq; hæc quidem de eo cuius inuisibilis gratia visibile signū sit baptismus dicta sufficiant. Nunc de suscipientibus baptismum paucis disseramus.

DE SVSCIPIENTIBVS BAPTISMVM

Caput, XXXIII.

Ex omnibus Ecclesiæ sacramentis nullum ē æque cunctis necessarium atq; Baptismus, sine quo aut eius voto, nihil est quod quisquā salutem se consequi posse speret. Clara enim sunt & aperta Christi verba dicentis. Nisi quis renatus fu- *Ioan. 3:*

T iñ erit ex